

jaških in diplomatičnih zadevah cele Avstrije. Ogerskej delegaciji predseduje kardinal Hajnald, avstrijskej pa konservativni knez Čartorijski in grof Hohenwart, nemški liberalci so prvokrat iz predsedništva izpahnjeni. Za vojaštvo bo treba drugo leto 111 milijonov. Od teh pride za vojaštvo v Bosni in Hercegovini 7 milj. Veliko denarja gre za nove trdnjave, ona v Premislu bo stala 5 milj., v Krakovem 3, v Poli 4 milj. goldinarjev. Colnina vrže sedaj državi 17 milijonov dohodka. To se imamo zahvaliti sedanjim konservativnim poslancem, ki so liberalno postavo zamenili z boljo in colnino na tuje blago pozvišali. — Krajski deželni zbor je končan, poprej je še 500 fl. za poučevanje nemškega jezika učiteljem dovolil, kar je dr. Zarnika tako svadilo, da je poslanstvo položil. — Magjarskih 11 poslancev snuje protizidovsko zavezo, ki hoče Judom zabraniti krčmarjenje in opravilo sodnika čez kristjane; v Oseku kristjan Bartalovič ni hotel pred Judom sodnikom prisegnoti, pa višja sodnija Zagrebska mu ne daje prav in ukazuje prisegnoti. Novi ban bode še le meseca novembra imenovan; regimenta Khun pa Dahlen marširata domov v Celovec in Ljubljano. — Iz Bosne in Hercegovine nameravajo drugo leto 5000 vojakov domov spustiti, da se vojaški stroški zmanjšajo.

Vnanje države. Francozi se utegnejo republike zopet naveličati; republikanci, liberalci in freimaurerji namreč preveč kradnejo denarjev iz državnih kas, mnogo dolgov najemajo in Jude krmijo. Tudi zaveznikov ne dobijo, dokler obstaja republika, ker jej nihče ne zapu; kajti ministerstvo, ki danes kaj obljubi, utegne jutri odstopiti, če si poslanci premislijo. Zato mislijo čedalje bolj na sedanjega glavarja stare kraljevske rodbine Filipa Orlejskega. — Bismark in Moltke baje precej bolehati; da bi umrla, tega bi Francozi najbolj veseli bili. — Ruski car da na mestu, kder je bil njegov oča umorjen, velikanško cerkev zidati. — Rumuni so nam slabi sosedje, nedavno je 150 vojakov vdrlo čez mejo in zažgalo avstrijsko čuvarsko hišico. — Na Turškem velikemu mestu Smirni nasproti na otoku Hij razrušil je strašen potres hiše, da je 20.000 ljudij brez strehe, mnogo je ubitih. — Papež baje tirjajo, da jim Italijani saj tisti del mesta pustijo, kder stoji Vatikanska palača in cerkev sv. Petra, ter izroči kos zemlje do morja s pristaniščem. — V Egiptu blizu Aleksandrije imajo zopet kolero. — Peruvijanci so od Hilencev bili zopet tako tepeni, da so sedaj prisiljeni mir sklenoti in se popolnem podati. Tako je sedaj 3letnemu krvi prelivanju tam konec storjen. — Kitajci postajajo čedalje pogumnejši zoper Francoze in si svojijo ves Tonking in Anam.

Za poduk in kratek čas.

Celje.

(Zgodovinska črtica).

(Dalje.)

IV. Zanimivo je pri cerkveni zgodovini celjski to, kar piše slavnj Ig. Orožen o protestantih, ki so proti koncu 16. stoletja v Celji in v okolici to krivovero utemeljiti hoteli. Pri sv. Maksimiljanu je bil za beneficijata že Primož Truber, kateri je pozneje s pomočjo slovenskih knjig krivovero razširjeval.

Leta 1575 je imel oskrbnik celjske graščine, Jan. Helfenberg, luteranskega pridigarja pri sebi, namreč Jurija Mačka, ki je v zgornjem (starem) in v spodnjem gradu (v mestu) pridigoval.

Po prizadevanji plemenitašev bivajočih v celjski okolici, in deželnih stanov, dobili so luterski Celjani takratni samostan sv. Trojice v svoje roke, in tukaj je postavil deželni luterski pridigar omenjenega Mačka za predikanta. Nad tem človekom so se pa ljudje preveč spotikali in ga v njegovi službi tako zelo motili, da so celjski protestanti sklenili umakniti se iz mesta in drugod lastno novo cerkev sezidati si. Tako lutersko cerkev, ki je bila zelo lepa in draga, postavili so si bili s pomočjo deželnih stanov, toda zoper voljo cesarja in deželnega kneza v Šarfenav-u pri Žavci, kjer so danes Golče v Dolnji Ložnici. Dokončana je bila l. 1589.

Pridigovali so v njej sledeči luterski duhovniki: že omenjeni Maček, ki je l. 1596 tu umrl in v tej cerkvi je morebiti tudi pokopan. Ivan Weidinger, ki je bil radi slabega vedenja spoden; Ivan Pistor in Jan Doljanski.

Ko je cesar luteransko vero ostro prepovedal, bila je ta cerkev podrti in razrušena, kar se je storilo l. 1600 na povelje komisije, ki je preiskovala in kaznovala krivoverce. Na čelu tej komisiji je bil prošt iz Stainz-a, Jak. Rosolenc.

Kapucinski samostan v Celji je ustanovil v l. 1609–1611 ljubljanski škof Tomaž Kren s pomočjo nadvojvode Ferdinanda II.

V srednjem veku je bil v Celji tudi ženski red Klarisink, pa je menda malo časa obstal. — Iz najnovejšega časa je še poročati, da so se lazaristi t. j. duhovniki iz reda sv. Vincenca de Pavla l. 1851 v Celji naselili in prevzeli cerkev sv. Jožefa.

Usmiljene sestre so l. 1875 prevzele oskrbovanje bolnišnice, a l. 1878 so bile nastavljene za dekliško okoliško šolo šolske sestre (iz 3. reda sv. Frančiška.)

Smešnica 43. Ko so se l. 1849 Rusi Ogerskej bližali, so upili Magjari na nekem shodu

tako-le: „Rojaki! naj Rusi k nam pridejo ali ne pridejo, v vsakem slučaju se obnašajmo kakor pravi domoljubi in junaki. Če pridejo, vdajmo se jim, ker smo preslabi, da bi se branili; če pa ne pridejo, bodimo pripravljeni braniti se do zadnje kaplje krvi“.

Razne stvari.

(Odlikovanje) s srebrnim križcem s krono g. Gašperja Šorna in vrlega narodnjaka iskrenega Slovence in župana v Grajski vasi v Savinjske dolini bo 4. nov. t. l. Ob 11. uri bo tam sv. meša in potem odlikovanje, skupni obed in veselica, za katero se vrlo delajo priprave. V kratkem bo menda tudi v št. Juriji za blagega g. dr. Ipavica podobna svečanost!

(Prav srboriti) so postali nemškutarji pa nemčurji in tožijo, če jih kdo samo imenuje, pa zastonj. Tako je nek nemčur iz Vojnika tožil v Celji pa ni opravil nič. Ako tedaj človeka, ki zataji svoj narod, osoliš z nemčurjem, ne žališ njegove časti.

(Wildhaufski Karneri) je svojo grajščino prodal Badelnu staršemu za 80.000 fl. Slovenci imamo med velikim posestvom enega nasprotnika manjše.

(Pogoreli) so Andrej Golob v Žabjivasi in njegova sosedja Andrej Pajek in Blaž Pobeda. Da ni ogenj dalje grabil, zabranil je mladi Jurij Vengušt, ki se je pri gasenju hrabro obnašal, čeravno se je znatno opeknel.

(Ukradli) so tatje Kokošineku I. Ritonji v Rogoznici v Slov. goricah 37 kokošij, v gradu Weichselstätten pri Celji zlat križec, krasen biser, zlato svetinjo in dva zlata prstana.

(Všla) je 23letna Jovana Gasparičeva v Runči nad Veliko nedeljo in jo iščejo, ker je baje svoje dete umorila.

(Pogoreli) so posestnik Družovec, Kramberger in Kurboš v Senarskem sv. Lenartskega okraja. Ogenj je užgala hudobna roka.

(Bralno polit. društvo) snujejo narodnjaki v Slatini, a v Šmariji čitalnico. Tako je prav.

(Na Muti) je neka „fajla“ se dala poročati z nekim zvijačnikom, ki je nekaj časa dobro jedel in pil potem pa — všel.

(V Mahrenbergu) se je užgalo gospodarsko poslopje Marije Brenčurjeve, toda pridni gasilci, zlasti oni iz Vuhreda so obranili njeno usnjarno pa sosedje: Hödelna in Pongraca.

(Radvanjsko nemčevalnico) imajo že pod streho, posestniki se lahko plačevanj veselijo.

(V Mahrenbergu) so g. Appellu, pridnemu vračniku slovesno izročili 17. t. m. zlati križec za zasluge.

(Vinska letina v Virštanji.) Letos je bila vinska trgateg v naših vinogradih hvala Bogu boljša od pretečenih let. Grozdje je bilo lepo in dobro dozorelo in trgateg se je vršila v lepem vremenu. Imeli bomo torej več in dobrega vina in se nadajamo tudi primerne vinske cene.

(Iz Wurmberga) se nam poroča, da sta kot volilna moža za okrajni zastop tam izvoljena vrla Slovenca Jož. Domitar in Fr. Kolarič.

(Velikega medveda) so zasledili pod Laškimi pri Marija-Gradci.

(Za lepo sadovje) prejeli so od vrtnarskega društva na razstavi v Gradci veliko sreberno svetinjo: Jož. Rak v Velenji, kmetijska podružnica in Jan. Bezenšek v Konjicah, kaplan Feil v Ivniku, sreberno svetinjo Peter Friedau v Norščicah, učiteljski šolski vrt v Maibornu, 1 srebernik Daniel Ramuta pri sv. Martinu pod Wurmbergom.

Loterijne številke:

V Gradci 20. oktobra 1883: 62, 20, 24, 47, 6
Na Dunaji „ „ 89, 23, 28, 45, 8
Prihodnje srečkanje: 3. novembra 1883.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

Mesta	Pšenica	Rž	Jedmen	Oves	Tursica	Proso	Ajda
	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.	fl. kr.
Maribor . . .	7 80	5 —	4 80	2 80	4 80	4 80	4 60
Ptuj . . .	6 80	4 50	5 —	2 80	4 20	5 —	5 75
Celje . . .	9 —	7 32	5 70	3 98	6 45	5 60	6 50
Gradec . . .	8 35	5 40	5 20	3 10	4 79	4 70	4 80
Ljubljana . .	8 58	5 32	4 53	3 13	5 48	4 30	3 67
Celovec . . .	7 60	5 55	5 40	3 15	5 25	5 —	5 —
Dunaj } 100	11 66	8 30	10 19	6 80	6 85	8 85	— 20
Pešt } Klg.	10 15	7 50	9 62	6 40	5 80	6 82	6 30

Učenca ali praktikanta

sprejme v štacuno različnega blaga

Maks Robič,

trgovec v Središči (Polstrau).

Dražba

cerkvenega mošta, 10 polovnjakov, se bode v Framu vršila dne 2. novembra 1883, ob 10. uri.

Simon Gaberc,
župnik.